

حل خط هیرو و غلیف هتیت ها

ترجمه غلام نبی خان معلم فا کولته

پروفیسر مشهور یو نیورستی پراگ (بی هر وزنی) بتا زکی برای حل نمودن خط هیرو و غلیف هتیت های نژاد بابلی کلیدی کشف کرده بنا بران مسئله که مستشرقین مشهور مدت ۵۰ سال مصروف کشف آن بودند حل گردید از بسیار وقت متخصصین مصروف حل این مسئله بودند اما تماماً مساعی آنها بی ثمر مانده هیچیک نتیجه کامیابانه نتوانستند بدست آرند و بالاخره چنین معتقد شدند که هیرو و غلیف هتیت ها هیچگاه قابل حل و خواندن نمی باشد اما حل شدن آن ذریعه پروفیسر هر وزنی زمینه خوبی تهیه کرده ممکن است اکنون یکی از سوره های مرموز تورات خوانده شود.

پروفسور گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مركز جامع علوم انسانی

خط هیرو و غلیف هتیت ها متعلق مقاله متن

هتیت ها در ایشای صغیر مدت ۲۰۰۰ سال تمام مقام بلند و مقتدری را حائز بودند چنانچه توسعه امپراطوری آنها وقتی تمام دنیای معلوم را در برداشت و در قرن ۱۵ قمری امپراطوری آنها شامل ایشای صغیر، عراق و عرب، شام و چندین ممالک دیگر بود پایتخت آن (بوگاز کوی) بود که تقریباً بفاصله ۵ روزه مسافت پیناده از انقره (پایتخت حالیه ترکیه) دور بوده است. در کتیبه های مصریها عموماً از هتیت ها تذکر رفته و همچنان اسمای آنها در تورات مشاهده میشود. ملکه های اسرائیلی آنها را بطور اجیر عسکر نگاه میکردند (یوریاه) که یکی از اشخاص معروف و صاحب اخلاق وهم هتیت بود؛ در اثر حفرياتی که در میان خرابه های بوگاز کوی شده کتابخانه مکمل کشف گردیده که بروی لوحه های گل رسی بخط هیرو غلیف هتیت ها تصویر گردیده. قبلاً مستشرقین دنیا تحقیقات زیادی در حل نمودن لوحه های رسی مذکور نموده بودند اما هیچ یکی بنموشته های آن پی نبرده تا مدت طولانی ناخوانده بود.

رتال جامع علوم انسانی

اخیراً پرو فیسر هرورثی دنبال مسئله را گرفته تا آنکه کامیابی آن هم اتفاقی بعمل آمد. در حل آن اسمای اشخاص و جاها که در تورات تذکر یافته خیلیها با پرو فیسر مذکور کمک کرده است و پس از حل يك کتیبه پرو فیسر مذکور شروع به حل تعداد کثیری از لوحه های هتیت ها نموده تا آنکه توانست لغات آنها را معلوم نماید.

در یکی از موزیم های عمده ترکیه نمونه یکی از صنائع هتیت ها موجودست و آن عبارت از مجسمه «رب النوع طوفان» است که تبری در دست چپ دارد بروی لباس ابن معبود کاملاً حروف هیرو غلیف هتیت ها تصویر گردیده که حروف مصور موصوفه ذریعه

پروفسر هر روزی بلسان خودش ترجمه کرده و ترجمه فارسی آن قرار آتی است: -
 « شخصی که نذرهای حضور معبود را از قبیل روغن، نان، گوشت و دو قدح شراب
 بد زد با این تبر دست او قطع خواهد شد » .

بقول پروفسر مذکور تشریحات این کتیبه عجیب آنست که سر ابلوس (Cerobilus)
 شاه هتیت ها این نذر ها را به معبود مذکور هدیه نمود و از ترس آنکه مبادا
 دزدان آنرا بربایند برای تخویف آنها عبارت موصوفه را بالای لباس معبود کنده بود.
 در این اواخر مهندسین قطار آهنی در مقام کاج سری سی واس (Kajserisinas)
 بوقت خراب نمودن تپه کو چکی که در آنجا بود لوحه سنگی بدست آور دادند
 که به حروف هیروغلیم هتیت مامصور بود و غالباً این سنگ کتیبه است که در مقبره
 بك شاه هتیت ها گذاشته شده بود ترجمه آن قرار ذیل می شود .

« شخصی که بفرض دزدیدن ما کولات و مشروبات و چوب داخل این مقبره میگردد
 در همان مشروبات غرق شده و معبوده (کو بابا) از وی رنجیده و او را زنده
 خواهد خورد » .

رساله جامع علوم انسانی

و در اخیر همان کتیبه چنین اضافه شده :-

« شاهیکه داخل این مقبره میگردد بیش از آن شاه نخواهد بود » .

از همه دلچسپ تر اینست که در حصه وسطی این سنگ سوراخی مشاهده می شود
 و آن عبارت است از حمل « شجر الحیات » که بعد از مرگ شاه
 در آنجا شانه شده بود .

